

Hvad vandt Kvinderne ved Stormningen af Bastillen d. 14. Juli for 100 Aar siden?

En Mindedag som den 14de Juli tvinger os Kvinder til at kaste et Blik over vor egen Stilling.

Bastillens Ødelæggelse, der ikke alene for Frankrig blev en saa vigtig Mærkedag i Historien, men for hele Evropa, var et Symbol paa, at Menneskerettighederne havde faaet Magt. Retfærdighedsfølelsen var bleven saa levende, at den kunde styrte den mægtige Bygning i Grus, der var Samlingssted for Taarer, Blod, Uretfærdighed og aandelig Tvang.

Bastillen med sine Taarne, sine mægtige kanonbesatte Gallerier, sine vældige Mure og sikre Løbegrave blev erobret den 14de Juli, og allerede Dagen efter begyndte en systematisk Nedbrydelse af de skumle Mure, der var Genstand for det forurettede Folks mest glødende Had.

Men hvad vandt Kvinderne?

Kvinderne, som overalt i Verden, i alle Folkeslag, er den hjærteligste Del af Menneskene, er de, som føler varmest ved Uret og Nød og umenneskelig Behandling, de holdes fremdeles fuldstændig nede og udenfor de simpleste borgerlige Rettigheder.

Ganske vist stod de langt tilbage i Udvikling, og uendelig naive forekommer de i hele deres politiske Optræden 1789. De beder om deres *Ret* i Stedet for at fordrø den. Mændene sad som de endnu sidder inde med alle offentlige Embeder, var Herre over alle Produktionsmidlerne og havde forpagtet alle Industriegrene.

Kvinderne i 1789 kommer ydmyg bedende om *Ret*, men nej, Mændene slog en tyk Stryg over deres Bønner, Kvinderne kunde ikke opfylde deres Pligter som Borgere, mente Mændene.

I 1848 er Fortvivlelsen stegen hos Kvinderne, de vil vise, at *Ret* vil de have, saa vi ser dem ved Kommunen i Paris personlig at deltage i krigerske Blodigheder. De er atter her hjærtelig med i deres Folks Nød og i Menneskerettighedernes Kamp, og saa stiller de ogsaa deres legemlige Kræfter med i Krigen som Soldater. Det er Fortvivlelsens Kamp, men Mændene forstaar heller ikke her Kvindernes Ejendommelighed, der netop ved at sættes ved Siden af Manden i Arbejdet, i Ordningen, supplerer Manden og først gør Menneskeheden til et Hele. Og Kvinderne, ja de er heller ikke i 1848 udviklet til at forstaa, at det ikke er Mandfolk, de skal være. De skal ikke tænke Mændenes Tanker eller gøre Mændenes Arbejde, de skal vedblive at være Kvinder, repræsentere den Side af Menneskelivet, der ifølge vor naturlige Ejendommelighed baade psykologisk og fysiologisk gør de kvinde-

lige Evner lige saa uundværlige som Mandens, naar hun er i Højde med ham i Udvikling.

Men aandelig talt er Bastillen for Kvinderne endnu ikke erobret og sløjft i 1889.

Den staar endnu med sine fire Taarne med 5 Etager, sine underjordiske Fængsler, hvor Fangerne ofte kaldtes med andre Navne saa de blev fuldstændig glemte og udslettede.

Bastillens Galleri, besat med Kanoner, er endnu i Orden, og Løbegravene og de vældige Mure staar faste.

Og desværre, her i Kvindernes Bastille er det Fangerne selv, der benytte de kanonbesatte Gallerier. Kvinderne er ofte Kvindesagens værste Fjender.

De vil blive i Ufriheden, de vil ikke have Ansvaret. De afgiver formelig en Kanonsalve for at bevare denne kunstige Kvindelighed, som en forskruet Opdragelse i Aarhundreder har lært dem. Dette at være Mandens Medhjælp forstaar de som at tænke Mandens Tanker, følge hans Planer, ja de opdrager endogsaa deres Sønner, trods deres egne hjærtelige, moderlige Følelser, til at slagte Brødrene paa Ærens Mark og nægter sig selv de simpleste borgerlige Rettigheder, ja beder endogsaa om at blive fri derfor, som vi for nylig har set de engelske Kvinder gøre.

Bastillens Taarne var 5 Etager høje; hvor det passer paa Kvinderne, thi blandt Kvinderne findes endnu en 5te Stand, — de prostituerede Kvinder.

Den simpleste Arbejder vil indrømme, at den Slags Kvinder er mere foragtede end den fattigste. Passer ikke det Billede, at i de underjordiske Huler sidder de glemte og udslettede som Bastillens Fanger, og ingen ved, hvorfor eller hvordan de er komne derind.

Der fortælles om Bastillens Fanger, at mange kom derind ved kirkelige Stridigheder. Er ikke mangan Kvindes aandelige Liv kuert og trængt tilbage ved Kirkens umenneskelige Dogmer, og har hun ikke derved tabt sig selv, blevet sin Mands Ekko og troet derved at have opfyldt sin Bestemmelse?

Og mange Navne var glemte, saa man ikke kendte Fangerne mere, fortælles der. Mon ikke den gifte Kvinde, hvis Navn udslettes, ofte er bleven glemt, tabt i Sliddet i Hjemmets Trædemølle? Manden færdedes og tog Del i Frihedsbevægelsen og i Samfundsopgaverne, men Hustruen, hun var uvidende om alt, hvad der foregik om hende.

Og mange unge Kvinder spasere hver Dag ind i denne aandelige Bastille. De pynte sig, de snøre sig og gaar op i Skønhedskonkurrence; de lader sig virkelig lokke af Mænd til at stræbe efter den udvortes Skønhed. At de dog ikke forstaar den Foragt, Manden viser overfor Mennesket i Kvinden, naar han